

Uzasadnienie

W dniu 13 lutego 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. E. W. na skutek zawiadomienia złożonego przez Panią S. W. (1), na podstawie art. 303 k.p.k., art. 305 k.p.k., art. 325e § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 75), wszczął dochodzenie o sygn. akt RD 6/21 w sprawie możliwości popełnienia przewinień dyscyplinarnych przez radcę prawnego D. S. polegających na:

1)

naruszeniu zasad etyki tj. postanowień art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy oraz art. 38 ust. 1, 5 i 7 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, przez formułowanie w piśmie procesowym z dnia 7 sierpnia 2020 r.

w postępowaniu o sygn. akt (...), przez radcę prawnego będącego pełnomocnikiem przeciwnika procesowego Skarżącej, stwierdzeń pomawiających Skarżącą, nacechowanych ironią, nietaktownych oraz zmierzających do zaostrzenia konfliktu, co spowodowało przekroczenie granic rzeczowej potrzeby przy korzystaniu z wolności słowa i pisma oraz brak zachowania umiaru i taktu w pisemnych wypowiedziach radcy prawnego,

2)

naruszeniu zasad etyki tj. postanowień art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy oraz art. 38 ust. 1, 5 i 7 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, przez formułowanie w piśmie procesowym z dnia 3 grudnia 2020 r. w postępowaniu o sygn. akt (...), przez radcę prawnego będącego pełnomocnikiem przeciwnika procesowego Skarżącej, stwierdzeń pomawiających Skarżącą, nacechowanych ironią, nietaktownych oraz zmierzających do zaostrzenia konfliktu, co spowodowało przekroczenie granic rzeczowej potrzeby przy korzystaniu z wolności słowa i pisma oraz brak zachowania umiaru i taktu w pisemnych wypowiedziach radcy prawnego.

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. E. W. w sprawie o sygn. akt RD 6/21 postanowiła przedstawić radcy prawnemu D. S. zarzut, że:

1)

w dniu 30 lipca 2020 r. (...) W., wykonując czynności zawodowe w postępowaniu sądowym prowadzonym przez (...) (...) (...) III Wydział Rodzinny i Nieletnich pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego jako: „zażalenie na postanowienie wraz z wnioskiem

o przywrócenie terminu do zażalenia” sformułowania: „Nie jest to pierwszy przypadek złego działania poczty. No coś trudno mówić już o profesjonalnym dostawcy poczty , skoro Poczta potwierdziła, że np. zgubiła własne akcje spółkowe.”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych oraz niezachowania umiaru i taktu w swoich wystąpieniach tj. naruszenie postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 38 ust. 1, 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

2)

w dniu 3 grudnia 2020 r. w B., wykonując czynności zawodowe

w postępowaniu sądowym prowadzonym przez (...) (...) (...) III Wydział Rodzinny i Nieletnich pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego jako: „pismo pełnomocnika pozwanego” sformułowania: „Za mało zręczne uznaję oburzenie powódki, która oświadczyła, że przecież Ukraińcom pomieszczeń gospodarczych nie wynajmie. Nie wiem jakie doświadczenia ma powódka z przedstawicielami narodu ukraińskiego (nic nie uprawdopodobniła) .”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych, wykonywania czynności zawodowych nieuczciwie oraz podawania nieprawdziwych informacji w piśmie procesowym tj. naruszenie

postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 6 oraz art. 38 ust. 1, 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

3)

w dniu 7 sierpnia 2020 r. w B., wykonując czynności zawodowe w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy (...) (...) (...) Wydział Cywilny Rodzinny pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego jako: „pismo powoda” sformułowania: „Dorosłe córki nie chcą kontaktu z matką. Efekt 09 sierpnia 2020 r. odbędą się chrcziny wnuka, Pozwana nie jest zaproszona. Jest to samodzielna decyzja córki. Jest to smutne i żenujące zachowanie kobiety, która porusza kwestię bycia ofiary przemocy domowej .”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych, niezachowania umiaru i taktu w swoich wystąpieniach oraz nie działania taktownie i bez uprzedzeń do strony przeciwnej, tj. naruszenie postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 12 ust. 3 oraz art. 38 ust. 1, 5 i 7 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

4)

w dniu 7 sierpnia 2020 r. w B., wykonując czynności zawodowe w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy (...) (...) (...) Wydział Cywilny Rodzinny pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego: „pismo powoda” sformułowania: „Pozwana nie posiada niezbędnego sprzętu gospodarstwa domowego . Wolne żarty.”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych oraz niezachowania umiaru i taktu w swoich wystąpieniach, tj. naruszenie postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. art. 38 ust. 1 i 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. E. W. w sprawie o sygn. akt RD 6/21 wniosła o ukaranie radcy prawnego D. S. wnioskiem o ukaranie z dnia 16 listopada 2021 r. obwiniając go o to, że:

1)

w dniu 30 lipca 2020 r. (...) W., wykonując czynności zawodowe w postępowaniu sądowym prowadzonym przez (...) (...) (...) III Wydział Rodzinny i Nieletnich pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego jako: „zażalenie na postanowienie wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do zażalenia” sformułowania: „Nie jest to pierwszy przypadek z tego działania poczty. No cóż trudno mówić już o profesjonalnym dostawcy poczty , skoro Poczta potwierdziła, że np. zgubiła własne akcje spółkowe.”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych oraz niezachowania umiaru i taktu w swoich wystąpieniach ,tj. o naruszenie postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 38 ust. 1, 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

2)

w dniu 3 grudnia 2020 r. w B., wykonując czynności zawodowe w postępowaniu sądowym prowadzonym przez (...) (...) (...) III Wydział Rodzinny i Nieletnich pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego jako: „pismo pełnomocnika pozwanego” sformułowania: „Za mało zręczne uznaję oburzenie powódki, która oświadczyła, że przecież Ukraińcom pomieszczeń gospodarczych nie wynajmie. Nie wi em jakie doświadczenia ma powódka z przedstawicielami narodu ukraińskiego (nic nie uprawdopodobniła) .”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych, wykonywania czynności zawodowych nieuczciwie oraz podawania nieprawdziwych informacji w piśmie procesowym, tj. o naruszenie postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca

1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 6 oraz art. 38 ust. 1, 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

3)

w dniu 7 sierpnia 2020 r. w B., wykonując czynności zawodowe w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy (...) (...) (...) Wydział Cywilny Rodzinny pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego jako: „pismo powoda” sformułowania: „Dorosłe córki nie chcą kontaktu z matką. Efekt 09 sierpnia 2020 r. odbędą się chrzciny wnuka, Pozwana nie jest zaproszona. Jest to samodzielna decyzja córki. Jest to smutne i żenujące zachowanie kobiety, która porusza kwestię bycia ofiary przemocy domowej .”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych, niezachowania umiaru i taktu w swoich wystąpieniach oraz nie działania taktownie i bez uprzedzeń do strony przeciwnej, tj. o naruszenie postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 12 ust. 3 oraz art. 38 ust. 1, 5 i 7 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

4)

w dniu 7 sierpnia 2020 r. w B., wykonując czynności zawodowe w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy (...) (...) (...) Wydział Cywilny Rodzinny pod sygn. akt: (...), użył w treści pisma procesowego zatytułowanego: „pismo powoda” sformułowania: „Pozwana nie posiada niezbędnego sprzętu gospodarstwa domowego . Wolne żarty.”, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych oraz niezachowania umiaru i taktu w swoich wystąpieniach, tj. o naruszenie postanowienia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. art. 38 ust. 1 i 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

Obwiniony radca prawny D. S., działając jako pełnomocnik procesowy J. W. reprezentował go w dwóch sprawach cywilnych:

1)

o rozwód bez orzekania o winie, gdzie powodem był J. W., toczącej się przed Sądem Okręgowym (...) (...) (sygn. akt (...)) oraz

2)

o zaspokajanie potrzeb rodziny, toczącej się przed Sądem Rejonowym (...) (sygn. akt (...)), gdzie J. W. był pozwanym.

Obydwie sprawy toczyły się przeciwko ówczesnej małżonce J. W. - pokrzywdzonej S. W. (1).

W sprawie o rozwód toczącej się przed Sądem Okręgowym (...) (...) (sygn. akt (...)) Obwiniony ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew w dniu 7 sierpnia 2020 r. w piśmie procesowym zatytułowanym „Pismo powoda” użył sformułowania: „Dorosłe córki nie chcą kontaktu z matką. E. t 09 sierpnia 2020 r. odbędą się chrzciny wnuka, Pozwana nie jest zaproszona. Jest to samodzielna decyzja córki. Jest to smutne i żenujące zachowanie kobiety, która porusza kwestię bycia ofiary przemocy domowej .”.

W tym samym piśmie procesowym Obwiniony użył również sformułowania: „Pozwana nie posiada niezbędnego sprzętu gospodarstwa domowego . Wolne żarty.”

Dowód:

- pełnomocnictwo z dnia 26 maja 2020 r., karta nr 94,
- pozew o rozwód z dnia 6 lipca 2020 r., karta nr 56,
- odpowiedź na pozew o rozwód z dnia 4 sierpnia 2020 r., karta nr 59,
- pismo z dnia 7 sierpnia 2020 r., karta nr 65.

W sprawie o zaspokojenie potrzeb rodziny toczącej się przed Sądem Rejonowym (...) (sygn. akt (...)), pokrzywdzona S. W. (1) w pozwie z dnia 4 marca 2020 r. domagała się zasądzenia od J. W. kwoty 2 000,00 zł miesięcznie tytułem przyczynienia się do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb rodziny oraz o zabezpieczenie w/w roszczenia. Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy (...) zabezpieczył powództwo Pokrzywdzonej w ten sposób, że zobowiązał pozwanego do płacenia kwoty 1 300,00 zł miesięcznie na rzecz Pokrzywdzonej. Obwiniony, działając w imieniu reprezentowanej strony, złożył dnia 30 lipca 2020 r. pismo zatytułowane „zażalenie na postanowienie wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do zażalenia”. W treści tego pisma Obwiniony zawarł sformułowanie: „Nie jest to pierwszy przypadek złego działania poczty. No cóż trudno mówić już o profesjonalnym dostawcy poczty, skoro Poczta potwierdziła, że np. zgubiła własne akcje spółkowe.”

Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2020 r. Sąd Rejonowy (...) (...) (...) odrzucił wniosek o przywrócenie terminu (w pkt I) oraz odrzucił zażalenie (w pkt II).

Dowód:

- postanowienie Sądu Rejonowego (...) z dnia 15 kwietnia 2020 r. wraz z uzasadnieniem (sygn. akt (...)), karta 108,
- pismo Obwinionego: „zażalenie na postanowienie wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do zażalenia” w niesione do Sądu w dniu 30 lipca 2020 r., karta 113,
- postanowienie z dnia 4 sierpnia 2020 r. Sądu Rejonowego (...) (sygn. akt (...)) (...) W., karta 115.

W dniu 8 grudnia 2020 r. Obwiniony złożył do Sądu Rejonowego (...) w sprawie o sygn. akt (...) pismo procesowe z dnia 3 grudnia 2020 r., w którym odniósł się do wyjaśnień Pokrzywdzonej złożonych na rozprawie, która odbyła się w tej sprawie w dniu 19 listopada 2020 r. W treści tego pisma procesowego Obwiniony zawarł sformułowanie: „Za mało zręczne uznaję oburzenie powódki, która oświadczyła, że przecież Ukraińcom pomieszczeń gospodarczych nie wynajmie. Nie wiem jakie doświadczenia ma powódka z przedstawicielami narodu ukraińskiego (nie nie uprawdopodobniła).”

Dowód :

- protokół z rozprawy pisemny z dnia 19 listopada 2020 r., karta nr 116,
- zapis audio – video przebiegu rozprawy z dnia 19 listopada 2020 r. (4 min. 14 s., 4 min. 35 s., 15 min. 22 s., 19 m. 33 s., 37 min. 46 s., 1 godz. 10 min., 1 godz. 38 min.), karta 155.
- pełnomocnictwo z dnia 26 maja 2020 r., karta nr 94,
- pozew z dnia 4 marca 2020 r., karta nr 95,
- odpowiedź na pozew z dnia 28 maja 2020 r., karta nr 104,
- pismo Obwinionego z dnia 3 grudnia 2020 r., karta nr 122.

W toku postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Obwiniony nie przyznał się do zarzucanych przewinień. Odnośnie zarzutu zawartego w punkcie 1) wniosku o ukaranie Obwiniony wskazał na treść art. 11 ustawy o

radcach prawnych, w zakresie możliwości znieważenia w procesie jedynie wskazanych tam podmiotów, a nie należy do nich Poczta Polska. Ponadto Obwiniony wskazywał na okoliczności faktyczne prowadzonej w imieniu klienta sprawy rozwodowej, w której działanie Poczty Polskiej doprowadziło do uniemożliwienia jego klientowi obrony swoich praw. Pismo procesowe zawierające zażalenie wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia zostało przez niego wniesione z powodu zagubienia przez Poczta Polską przesyłki zawierającej postanowienie o zabezpieczeniu powództwa, które było niekorzystne dla jego klienta. Sąd rozpoznający tę sprawę nie przychylił się jednak do wniosku o przywrócenie terminu. Obwiniony podkreślił, że stwierdzenie zawarte w piśmie procesowym z dnia 30 lipca 2020 r. było oparte na prawdzie. Dodatkowo przełożył wraz ze swoim pismem z dnia 2 lutego 2022 r. wydruk publikacji prasowej z dnia 23 lipca 2020 r. zawierającej informację o zgubieniu przez Poczta Polską wszystkich akcji swojego jedyne akcjonariusza – Skarbu Państwa.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego – karta 230,
- pismo Obwinionego z dnia 2 lutego 2022 r., karta nr 210.

Obwiniony odnośnie zarzutu zawarte w punkcie 2) wniosku o ukaranie wyjaśnił, że jego stwierdzenie opierało się na prawdzie, odnosił się bowiem do stwierdzeń Pokrzywdzonej S. W. (1) użytych w postępowaniu przed sądem powszechnym, a odnoszących się do przedstawicieli narodu ukraińskiego.

W zakresie zarzutu zawartego w punkcie 3) wniosku o ukaranie użyte sformułowania służyły opisaniu relacji S. W. (1) z jej rodziną.

Obwiniony podkreślił, że wszystkie użyte przez niego stwierdzenia opierały się na prawdzie i nie były niestosowne. Ponadto treść wszystkich pism procesowych konsultował z reprezentowanym klientem.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego – karta 230,

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, że Obwinionemu D. S. nie można przypisać popełnienia zarzuconych czynów.

Odnośnie zarzutu 1) Obwiniony D. S. składając w dniu 30 lipca 2020 r. w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy (...) (...) (...) (sygn. akt (...)) pismo procesowe zawierające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia, użył w treści tego pisma procesowego sformułowania: „Nie jest to pierwszy przypadek złego działania poczty. No cóż trudno mówić już o profesjonalnym dostawcy poczty, skoro Poczta potwierdziła, że np. zgubiła własne akcje spółkowe.”

Biorąc pod uwagę treść i cel tego pisma, jakim jest uprawdopodobnienie, że strona nie dotrzymała terminu procesowego bez swojej winy, wskazanie na nieprawidłowości w działaniu Poczty Polskiej jest uzasadnione okolicznościami prowadzonej sprawy oraz sytuacją procesową reprezentowanej strony. Sąd oceniając działanie Obwinionego w tej sprawie miał na uwadze szczególnie trudną sytuację procesową reprezentowanej strony. Nieprawidłowości w działaniu operatora pocztowego nie powinny wpływać negatywnie na tok postępowania sądowego, w szczególności zaś nie mogą skutkować nieodwracalnymi konsekwencjami, w postaci uprawomocnienia orzeczenia niekorzystnego. W sytuacji, gdy dochodzi do nieprawidłowości w działaniach operatora pocztowego, jak podnosił Obwiniony w swoim piśmie, możliwości w zakresie dowodzenia tychże nieprawidłowości są dalece ograniczone. W tej sytuacji, pełnomocnik procesowy reprezentujący stronę, która znalazła się w podobnej sytuacji, w ocenie Sądu ma prawo używać dostępnej argumentacji, która służy właśnie uprawdopodobnieniu, że termin do dokonania czynności nie został dotrzymany z przyczyn niezawinionych przez reprezentowaną stronę. W

okolicznościach niniejszej sprawy, pismo procesowe z dnia 30 lipca 2020 r. zawierające m.in. wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia, zawierało przede wszystkim opis działań podjętych przez reprezentowanego przez Obwinionego, J. W., w celu ustalenia, gdzie znajduje się przesyłka pocztowa skierowana do niego przez Sąd Rejonowy (...). Z opisu tego jednoznacznie wynika, że działania placówki pocztowej właściwej dla miejsca zamieszkania J. W., są nieprawidłowe. Zatem stanowiło to adekwatne do stanu sprawy przedstawienie przez Obwinionego argumentacji w imieniu reprezentowanej strony. Przytoczenie przez niego, w zaistniałych okolicznościach, faktów powszechnie znanych, odnośnie zagubienia przez Poczta Polską dokumentów akcji, w ocenie Sądu, stanowiło adekwatną argumentację, wykazującą, iż nieprawidłowości w działaniu tego operatora pocztowego nie mają charakteru incydentalnego. Sformułowania te stanowiły odpowiednią reakcję i argumentację stosowną do sytuacji, w jakiej znalazła się reprezentowana przez Obwinionego strona.

W ocenie Sądu, sformułowania użyte w tym piśmie nie były sprzeczne z zasadami etyki i nie zostały wypełnione znamiona przewinienia dyscyplinarnego, polegającego na przekroczeniu granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych oraz niezachowania umiaru i taktu w swoich wystąpieniach określone w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 38 ust. 1, 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W zakresie zarzutu sformułowanego w punkcie 2) wniosku o ukaranie, tj. postępowanie sprzeczne z zasadami etyki, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych, wykonywania czynności zawodowych nieuczciwie oraz podawania nieprawdziwych informacji w piśmie procesowym, Sąd ocenił, że użycie przez Obwinionego w piśmie procesowym z dnia 3 grudnia 2020 r. sformułowania: „Za mało zręczne uznaję oburzenie powódki, która oświadczyła, że przecież Ukraincom pomieszczeń gospodarczych nie wynajmie. Nie wiem jakie doświadczenia ma powódka z przedstawicielami nar. odu ukraińskiego (nic nie uprawdopodobniła), nie wypełniło znamion zachowania sprzecznego z zasadami etyki, przekroczenia granic wolności pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych, wykonywania czynności zawodowych nieuczciwie oraz podawania nieprawdziwych informacji w piśmie procesowym.

Należy podkreślić, że w swoich zeznaniach, na które powołuje się Obwiniony w cytowanym fragmencie, S. W. (1) jednoznacznie wskazywała, że nie widzi możliwości wynajęcia pomieszczeń, które zamieszkiwała, obcym osobom. Nie było zasadniczą treścią jej wypowiedzi odnoszenie się do przedstawicieli narodu ukraińskiego. Niemniej jednak w powołanym fragmencie Obwiniony nie formułuje wobec przeciwniczki procesowej żadnych zarzutów w tym zakresie. W ocenie Sądu cytowana wypowiedź służy podkreśleniu słabości argumentów podnoszonych przez S. W. (1), na uzasadnienie jej niechęci do wynajęcia pomieszczeń, co do zasady. Obwiniony nie formułuje wobec niej żadnych niestosownych zarzutów, czy uwag, w szczególności nie jest to wypowiedź, która narusza w danych okolicznościach procesowych prowadzonej sprawy, umiar i takt w stosunku do osoby przeciwnika procesowego. W tej sytuacji Sąd oceniając sprawę uwzględnił szczególne okoliczności, jakie towarzyszyły postępowaniu przed Sądem Rejonowym (...) (sygn. akt (...)). Należy bowiem, oceniając cytowany fragment pisma procesowego, mieć na względzie istotę sporu między stronami tego procesu. W interesie reprezentowanej przez Obwinionego strony było bowiem wykazanie, że powódka S. W. (1) posiada możliwości osiągnięcia dochodów z najmu pomieszczeń, których to możliwości nie wykorzystuje. W tej sytuacji, w ocenie Sądu, adekwatne do stanu tejże sprawy, było użycie przez Obwinionego cytowanego sformułowania, ponieważ miało posłużyć wykazaniu przez sąd rozpoznającym tę sprawę, iż podnoszona przez S. W. (1) argumentacja jest nieprzekonywująca. W szczególności wskazuje na to końcowe zdanie „nic nie uprawdopodobniła”. W ocenie Sądu wypowiedź zawarta w piśmie procesowym Obwinionego z dnia 3 grudnia 2020 r. była uzasadniona stanem faktycznym i sytuacją procesową reprezentowanej strony.

W odniesieniu do zarzutu zawartego w punkcie 3) i 4) wniosku o ukaranie: użycie przez Obwinionego w piśmie procesowym z dnia 7 sierpnia 2020 r. sformułowań:

„Dorośle córki nie chcą kontaktu z matką. Efekt 09 sierpnia 2020 r. odbędą się chrzciny wnuka, Pozwana nie jest zaproszona. Jest to samodzielna decyzja córki. Jest to smutne i żenujące zachowanie kobiety, która porusza kw. estię bycia ofiary przemocy domowej.”

oraz

„Pozwana nie posiada niezbędnego sprzętu gospodarstwa domowego . Wolne żarty.”,

Sąd oceniając zasadność zarzutów zawartych w punktach 3) i 4) brał pod uwagę całokształt sytuacji reprezentowanej przez Obwinionego strony oraz pełną treść powołanego pisma procesowego z dnia 7 sierpnia 2020 r.

Należy podkreślić, że pismo to zawiera odniesienie się do szeregu okoliczności faktycznych przytoczonych przez S. W. (1) w odpowiedzi na pozew. Poruszone dwie wypowiedzi, które stanowiły podstawę sformułowania zarzutów w stosunku do Obwinionego to: nie posiadanie przez S. W. (1) niezbędnego sprzętu gospodarstwa domowego. Sformułowanie użyte przez Obwinionego w tym piśmie, w szczególności słowa „wolne żarty” są przez niego rozwijane i wyjaśniane w kolejnych zdaniach tego pisma procesowego. Obwiniony, w oparciu o informacje przekazane mu przez reprezentowaną stronę, przytacza szereg informacji odnośnie wyposażenia mieszkania zajmowanego przez S. W. (1), zmierzając w ten sposób do wykazania, że jej twierdzenia są niezgodne z rzeczywistością. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że użyte określenie „wolne żarty” jest sformułowaniem, którego Obwiniony powinien unikać, ponieważ nie zawiera ono żadnej wartości merytorycznej w sprawie, a prowadzi do podkreślenia emocji. Jakkolwiek, w ocenie Sądu, należy uwzględnić, iż emocje te mają służyć podkreśleniu całkowitej bezzasadności twierdzeń prezentowanych przez przeciwniczkę procesową w tej sprawie. Niemniej jednak nie stanowią one elementu koniecznego i niezbędnego dla obrony i należytej reprezentacji klienta w analizowanej sprawie.

Jeśli zaś chodzi o drugi z powołanych fragmentów pisma procesowego Obwinionego z dnia 7 sierpnia 2020 r., który opisuje relacje S. W. (1) z córką, Sąd ocenił, że w zasadniczej części powołany fragment zawiera opis stanu faktycznego w sprawie. To, czy córka zaprosiła matkę na chrzciny wnuka oraz jakie są relacje pomiędzy nimi, są okolicznościami, które można zweryfikować w toku postępowania dowodowego. W związku z tym Sąd nie dopatrył się niczego niestosownego w tego rodzaju wypowiedzi. Zawarta w końcowej części wypowiedzi Obwinionego ocena, iż taka sytuacja jest to smutne i żenujące zachowanie kobiety, która porusza kwestie bycia ofiarą przemocy domowej, mogło w ocenie Sądu, wywołać u S. W. (1) dyskomfort. Należy jednak mieć na względzie to, że postępowanie sądowe, w szczególności w sprawie o rozwód, jest zawsze postępowaniem dotyczącym sfery osobistej, częstokroć obnażającym niedostatki stron tego postępowania i to w szczególnie delikatnym obszarze, jakim jest życie rodzinne, a tutaj relacje z dziećmi. W tego rodzaju sprawach strony i reprezentujący ich pełnomocnicy zmuszeni są poruszać okoliczności nieprzyjemne, wywołujące nierzadko silny dyskomfort u stron. Nie można jednak zapominać, że z reguły sednem postępowania w sprawach o rozwód, czy też w innych sprawach dotyczących rodziny, jest właśnie należyte opisanie i wykazanie relacji panujących pomiędzy stronami, czy też szerzej, pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny. To, że w wyniku takiego postępowania ujawnione zostają okoliczności przykre, często bolesne i niewygodne dla stron, jest niestety immanentną częścią tego rodzaju spraw.

Mając zatem na uwadze przytoczone okoliczności, Sąd ocenił, że jakkolwiek słowa użyte przez Obwinionego w piśmie procesowym z dnia 7 sierpnia 2020 r., mogły wywołać nieprzyjemne uczucia, dyskomfort u Pokrzywdzonej S. W. (2), to nie wykraczały one poza rzeczową potrzebę, którą jest należyte reprezentowanie klienta w sprawie o rozwód.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, oceniając ustalony stan faktyczny, w szczególności zaś biorąc pod uwagę okoliczności spraw prowadzonych przez Obwinionego, w których posłużył się on sformułowaniami zawartymi (...) wniosku o ukaranie, ocenił, że nie popełnił on zarzucanych mu czynów. Sąd oceniając sprawę miał na uwadze przede wszystkim przesłankę „rzeczowej potrzeby” wskazaną w przepisie art. 11 ust. 1 ustawy dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 75 ze zm.). Przepis ten stanowi: radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Właśnie przesłanka „rzeczowej potrzeby” stanowiła dla Sądu istotę, przy ocenie sformułowań, którymi posłużył się Obwiniony. Dodatkowo należy powołać również przepis art. 38 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, który stanowi, że radca prawny, korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może przekraczać granic określonych przepisami i prawa i rzeczową potrzebą.

Sąd oceniając wypowiedzi Obwinionego, które legły u podstaw złożenia przeciwko niemu wniosku o ukaranie stwierdził, że były one uzasadnione właśnie ową „rzeczową potrzebą”, jaka wynikła w toku prowadzonych przez niego spraw.

Granice rzeczowej potrzeby muszą być zawsze oceniane przez Sąd w odniesieniu do realiów konkretnej sprawy. W ocenie Sądu, mając na uwadze przytoczone wyżej argumenty, w stosunku do każdego ze sformułowań użytych przez Obwinionego i zawartych w zarzutach (...) wniosku o ukaranie, słowa, którymi się posłużył były adekwatne do sytuacji procesowej reprezentowanego klienta, a przy tym były powodowane również koniecznością odpowiedniej reakcji na twierdzenia prezentowane przez przeciwniczkę procesową. Ocenione w kontekście całokształtu prowadzonych przez Obwinionego spraw, których dotyczyły, nie stanowiły w ocenie Sądu okoliczności uzasadniających pociągnięcie Obwinionego do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70 ze zn. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 75 ze zm.), mając na względzie, że nie zostało wydane orzeczenie o ukaraniu.

Pouczenie:

Stosownie do treści art. 70⁴ ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 75) Stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości służy odwołanie od niniejszego orzeczenia do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w W. za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) W., w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego orzeczenia wraz z uzasadnieniem.